

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

Branżowa Szkoła I Stopnia nr 4

Cykl kształcenia 2018-2021

Spis treści:

Wprowadzenie

I. Podstawowa terminologia

II. Akty prawne regulujące tworzenie w szkole WSDZ

III. Cel główny i cele ogólne WSDZ

IV Działania związane z doradztwem zawodowym i ich adresaci

V. Plan realizacji

VI. Metody i formy oddziaływań

VII. Sposoby realizacji działań

VIII. Zakres i forma działań z obszaru doradztwa dla poszczególnych osób

IX. Placówki współpracujące ze szkołą w obszarze doradztwa zawodowego

X. Ewaluacja

Wprowadzenie

Doradztwo zawodowe od wielu lat jest wpisane w ramy szkolnego systemu nauczania. Do niedawna sposób jego realizacji był na niskim i nikłym poziomie. Często doradztwo działało na zasadzie intuicji pedagogicznej wychowawcy klasy i rzadko miało dodatni wymiar sukcesu edukacyjnego ucznia.

Postęp cywilizacyjny i gospodarczy niejako wymusił na edukacji wprowadzenie konkretnych zmian związanych z orientacją zawodową.

Nauczanie w XXI wieku skupia się na uczniu jako potencjalnym pracodawcy lub pracowniku. W szczególności należy zadbać o rozwój kompetencji młodego człowieka. W poszczególnych zawodach kompetencje twarde są jasno określone w podstawach programowych i potwierdzają je kwalifikacje w zawodzie. Drugorzędne wydają się kompetencje miękkie. Jest to jednak mylne spojrzenie. Dzisiejsi pracodawcy oczekują od pracowników: uczciwości, kreatywności, pracy w grupie, kierowania własnym rozwojem a to nic innego jak kompetencje miękkie.

Słuszne jest podejście dzisiejszej edukacji do prowadzenia działań z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego na wszystkich szczeblach kształcenia. Wybór zawodu jest procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia. Predyspozycje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu. Oznacza to konieczność stworzenia takiego systemu doradztwa zawodowego, który zapewni i umożliwi uczniom rozwijanie świadomości własnych uzdolnień, posiadanych umiejętności, kwalifikacji, i zainteresowań – w aspekcie życzeniowym i rzeczywistym. Sprawny system doradztwa zawodowego wskaże młodemu człowiekowi możliwości zdobycia wymarzonego zawodu.

Uczeń musi posiadać świadomość, że jest autorem własnej kariery. Na drodze młodego człowieka stoi problem bezrobocia, rosnące tempo życia, to powoduje że dokonuje on przypadkowych wyborów. To rzutuje na dylematy ekonomiczne (koszty edukacji i przekwalifikowania) i wysokie koszty emocjonalne (frustracja, niezadowolenie, poczucie braku sensu istnienia).

Szybko następujące zmiany na rynku pracy i w życiu społecznym wymuszają potrzebę wsparcia uczniów w procesie samookreślenia, samodoskonalenia i świadomego planowania własnej kariery zawodowej oraz poznawania siebie i świata przez całe życie.

Działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego umożliwiają:

- uzyskanie przez uczniów dostępu do wsparcia z zakresu doradztwa zawodowego;
- wsparcie rodziców w związku z udzielaniem przez nich pomocy w podejmowaniu przez dzieci decyzji edukacyjno-zawodowych;
- wzbogacenie oferty szkoły i jej promocję w obszarze działań z zakresu doradztwa zawodowego;
- przejrzystość i ciągłość oddziaływań poprzez wskazanie osób działających na rzecz WSDZ oraz określanie zakresu ich odpowiedzialności;
- zaplanowanie działań w cyklu kształcenia.

Sprawnie funkcjonujący system doradztwa zawodowego dzięki zaangażowaniu wszystkich osób realizujących zadania z zakresu doradztwa zawodowego daje efekt synergii. Przygotowany dokument WSDZ zapewnia ciągłość działań doradczych, służy wskazaniu korelacji między tymi działaniami i procesami dydaktyczno-wychowawczymi w szkole.

Adresatami wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego są: uczniowie, rodzice, nauczyciele, środowisko lokalne. Obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami, ma charakter planowanych działań.

I. PODSTAWOWA TERMINOLOGIA

PORADNICTWO ZAWODOWE Długofalowe i wieloetapowe działania wychowawcze, towarzyszące jednostce w trakcie jej rozwoju zawodowego. Obejmuje ono udzielanie pomocy uczniom i dorosłym w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces. (por.: Ogólne zasady funkcjonowania poradnictwa zawodowego w systemie urzędów pracy. (1996) Wyd. KUP. s. 4, maszynopis)

ORIENTACJA ZAWODOWA Działania wychowawcze szkoły, rodziców, i innych osób, grup i instytucji - mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły. (por.: K. Lelińska: Założenia i kierunki rozwoju poradnictwa zawodowego w warunkach reformy edukacji (1999) Problemy poradnictwa psychologiczno - pedagogicznego. Nr 2/11. s. 29)

DORADZTWO ZAWODOWE Świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji. (por.: K. Lelińska: Założenia i kierunki rozwoju poradnictwa zawodowego w warunkach reformy edukacji, (1999) Problemy poradnictwa psychologiczno - pedagogicznego Nr 2/11. s. 29)

DORADCA ZAWODOWY Osoba udzielająca pomocy, w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia,

uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej. (por.: Klasyfikacja Zawodów i Specjalności. 1995. Wyd. MPiPS. Tom V, Zeszyt 2 cz. II. s. 497)

INFORMACJA ZAWODOWA Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji. (por.: K. Lelińska: Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu metodą zajęć praktycznych. (1985). WSiP. s. 35)

INFORMACJA EDUKACYJNA Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem. (opr. G. Sołtyśńska)

ZAWÓD Wewnętrznie spójny system czynności wymagający określonych kwalifikacji, wykonywanych w uregulowany sposób i systematycznie, stanowiący podstawę utrzymania i zapewniający pozycję w społeczeństwie. (por.: J. Szczepański: Czynniki kształtujące zawód i strukturę zawodową. Socjologia zawodów. (1965) KiW.)

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA Ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. System powinien określać: role i zadania doradcy w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, formy i metody pracy. (opr. A. Łukaszewicz)

II. Akty prawne regulujące tworzenie w szkole WSDZ

- 1) USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, poz. 59
- 2) USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe, poz. 60
- 3) ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 1 września 2018r. w sprawie doradztwa zawodowego
- 4) ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego
- 5) ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania
- 6) Rozporządzeniu o pomocy psychologiczno - pedagogicznej (opublikowane 31.08.2017r., obowiązują od 1 września 2017r.); Dz. U. 2017, poz. 1643),
- 7) Statut BS I Stopnia w Zespole Szkół Mechaniczno - Elektrycznych w Ełku
- 8) Memorandum dotyczące kształcenia ustawicznego, uchwalone przez Komisję Europejską w 2000r. jako jedno z 6 głównych założeń wymienia zalecenie dotyczące profesjonalnej pomocy doradczej dla uczniów w zakresie planowania kariery zawodowej. Zdecydowana większość państw Unii Europejskiej już od dawna stosuje to zalecenie w praktyce.

9) Rezolucja Rady Unii Europejskiej z 18 Maja 2004 - 9286/04 jest to najważniejszy do tej pory dokument wydany przez Unię Europejską dotyczący poradnictwa zawodowego. „wszyscy obywatele Europy powinni mieć dostęp do usług związanych z poradnictwem, informacją zawodową i planowaniem kariery na każdym etapie swojego życia”. Strategia Rozwoju Kształcenia Ustawicznego do roku 2010 przyjęta przez Radę Ministrów 8 lipca 2003r. jako jeden z priorytetów uznaje tworzenie zasobów informacyjnych w zakresie kształcenia ustawicznego i rozwoju zasobów doradczych

III. CEL GŁÓWNY I CELE OGÓLNE WSDZ

Celem głównym doradztwa zawodowego jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania decyzji i dokonywania zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających poznawanie własnych zasobów oraz analizę informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji.

1. Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru dalszej drogi życiowej, świadomego wyboru Branżowej Szkoły II stopnia, kursów zawodowych, zawodu, zakładu pracy.
2. Pomaganie uczniom w reorientacji zawodowej w przypadku stwierdzenia niewłaściwego wyboru zawodu.
3. Wyzwalanie własnej aktywności ucznia w kierunku samopoznania, odkrycie zainteresowań, uzdolnień, rozpoznawanie swego usposobienia i temperamentu pod kątem predyspozycji do wykonywania wybranego zawodu.
4. Rozwijanie w uczniach świadomości mobilności zawodowej i pobudzanie aktywności do poszukiwania alternatywnych rozwiązań w różnych sytuacjach zawodowych i życiowych (w tym bezrobocie i niepełnosprawność).
5. Rozwijanie świadomości zawodowej.
6. Kształtowanie umiejętności sprawnego komunikowania się, współpracy w grupie i autoprezentacji.
7. Rozwijanie umiejętności samooceny i możliwości wykorzystania tej umiejętności, wyrabianie szacunku dla samego siebie.
8. Nabycie umiejętności przygotowania i pisania dokumentów towarzyszących poszukiwaniu pracy.
9. Poznanie rynku pracy.

IV. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z DORADZTWE M ZAWODOWYM I ICH ADRESACI

Działania związane z doradztwem zawodowym w Branżowej Szkole I stopnia nr 4 są kierowane do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli.

Działania kierowane do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;

- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów, świat zawodów i rynku pracy, rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- -zawodowych;
- pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”;
- realizowanie elementów doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów – np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- określanie potencjału edukacyjno-zawodowego;
- organizowanie zajęć praktycznych i staży zawodowych;
- organizowanie spotkań z przedsiębiorcami;
- zachęcanie do pozyskiwania referencji z miejsc odbywania przez uczniów staży zawodowych;
- prowadzenie kół zainteresowań zgodnie z oczekiwaniami uczniów;
- inspirowanie do zdobywania nowych umiejętności poprzez udział w dodatkowych zajęciach zawodowych, projektach realizowanych ze środków UE;
- angażowanie uczniów w działania na rzecz promocji szkoły;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- organizowanie wizyt w firmach, w których znajdują się stanowiska pracy adekwatne do zawodów wybieranych przez uczniów;
- prowadzenie dodatkowych szkoleń, kursów zawodowych, seminariów;
- umożliwianie udziału w targach pracy;
- organizowanie konkursów zawodowych;
- stosowanie metod aktywizujących (np. metoda projektów, symulacja) wpływających na zwiększenie zaangażowania uczniów i samodzielności w planowaniu kariery;
- informowanie o ofercie kształcenia po ukończeniu branżowej szkoły – w tym o kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ), kontynuacji kształcenia w BS II stopnia;
- umożliwianie zdobywania dodatkowych uprawnień w trakcie nauki;
- organizowanie spotkań z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju zawodowego);
- działania związane z projektem „Warmia i mazury doradztwem zawodowym stoi”.

Działania kierowane do nauczycieli, wychowawców i specjalistów:

- umożliwianie zainteresowanym osobom udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie lekcji koleżeńskich;
- zwoływanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej lub komisji przedmiotowych;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

Działania kierowane do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym;
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- informowanie o targach pracy;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik).

V. PLAN REALIZACJI

L.p.	Przedsięwzięcie	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Uczestnicy
1.	Zapoznanie Rady Pedagogicznej z programem szkolnego doradztwa zawodowego	Prelekcja na spotkaniu RP	Zespół do spraw doradztwa zawodowego	Nauczyciele
2.	Zapoznanie rodziców z programem szkolnego doradztwa zawodowego	Informacja na spotkaniu z rodzicami	Zespół do spraw doradztwa zawodowego/ wychowawcy	Rodzice
3.	Indywidualne porady dla rodziców, którzy mają problemy- zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp.	Indywidualne spotkania	Wychowawca/Pedagog ; PCPPP	Rodzice
4.	Dodatkowe informacje dla rodziców związane z doradztwem zawodowym	Indywidualne spotkania	Pedagog PCPPP	Rodzice
POZNANIE WŁASNYCH ZASOBÓW				
1.	Zajęcia integracyjne	Zajęcia z wychowawcą, ognisko, wyjście do kina, otrzęsiny	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele	Uczniowie klas I
2.	Komunikacja interpersonalna	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości kompetencje personalne i społeczne	Nauczyciel przedsiębiorczości, nauczyciele przedmiotów zawodowych	Uczniowie klas II i III
3.	Czynniki wpływające na wybór dalszej drogi życiowej	Zajęcia z wychowawcą	Pedagog, wychowawcy, przedstawiciele instytucji wspomagających doradztwo zawodowe	Wszyscy uczniowie
4.	Moje mocne i słabe strony	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości Zajęcia z wychowawcą Kompetencje personalne i społeczne	Wychowawcy, pedagog, Nauczyciel przedsiębiorczości, nauczyciele przedmiotów zawodowych	Uczniowie klas I, II i III
5.	Pragnienia i cele życiowe	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości Zajęcia z wychowawcą	Wychowawcy, pedagog Nauczyciel przedsiębiorczości	Uczniowie klas I
6.	Wiem, umiem, jaki/jaka jestem	Zajęcia z wychowawcą Kompetencje personalne i społeczne	Wychowawcy, pedagog Nauczyciel przedsiębiorczości	Uczniowie klas I i III
7.	Wpływ wartości na życie zawodowe	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości Zajęcia z wychowawcą Zajęcia z przedmiotów zawodowych	Wychowawcy, pedagog Nauczyciel przedsiębiorczości, nauczyciele przedmiotów zawodowych	Uczniowie klas II i III
8.	Planowanie ścieżki kariery zawodowej.	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości Zajęcia z wychowawcą Kompetencje personalne i społeczne	Wychowawcy, pedagog Nauczyciel przedsiębiorczości nauczyciele przedmiotów zawodowych	Uczniowie klas II i III
ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY				
1.	Lista zawodów, stanowisk pracy- zawody przyszłości	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości	Nauczyciel przedsiębiorczości	Uczniowie klas II
2.	Charakterystyka poszczególnych zawodów.	Zajęcia warsztatowe	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów zawodowych PCPPP	Uczniowie klas I
3.	Praca i kształcenie w UE	Zajęcia w ramach projektów	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów zawodowych	Uczniowie biorący udział w projektach oraz pozostała grupa uczniów
4.	Moja firma	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości Przedmioty zawodowe	Nauczyciel przedsiębiorczości Nauczyciele przedmiotów zawodowych	Uczniowie klas II

5.	Funkcjonowanie rynku pracy, mechanizmy rynku pracy	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości	Nauczyciel przedsiębiorczości	Uczniowie klas II
6.	Planowanie dalszej ścieżki edukacyjnej.	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości, zajęcia z wychowawcą, przedmioty zawodowe	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów zawodowych, nauczyciel przedsiębiorczości, pracownicy instytucji wspomagających doradztwo zawodowe	Uczniowie klas I, II i III
RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE				
1.	Dalsze planowanie ścieżki edukacyjnej	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości Przedmioty zawodowe Zajęcia z wychowawcą	Nauczyciel przedsiębiorczości Pedagog Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów zawodowych, inni specjaliści	Uczniowie klas II i III
2.	Uczestnictwo w Targach Pracy, wycieczki do zakładów pracy	Targi pracy, wycieczki,	Wychowawcy, Nauczyciele, pedagog	Uczniowie klas II, III
3.	Praca i kształcenie w UE, staże zagraniczne	Staż i praktyka zagraniczna, zajęcia z wychowawcą, udział młodzieży w projektach	Wychowawcy MCK OHP Ełk Kierownik ds. kształcenia zawodowego	uczniowie, rodzice
4.	Aktywne metody poszukiwania pracy	Zajęcia z wychowawcą Szkolenia	Wychowawcy inni specjaliści	Wszyscy uczniowie, rodzice
PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO - ZAWODOWYCH				
1.	Planowanie ścieżki zawodowej	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia z doradcami z PCPPP	Wychowawca, profesjonalni doradcy zawodowi	Uczniowie klas III
2.	Redagowanie dokumentów aplikacyjnych- CV, podanie o pracę	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości, j. polskiego, języka obcego	Pedagog szkolny, nauczyciel przedsiębiorczości, nauczyciele j. polskiego i obcego	Uczniowie na różnym poziomie zgodnie z podstawą programową
3.	Zasady prowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej, autoprezentacja	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości, zajęcia z wychowawcą	Nauczyciel przedsiębiorczości Pedagog Wychowawcy	Uczniowie klas II
4.	Jak szukać pracy?	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości, zajęcia z wychowawcą	Nauczyciel przedsiębiorczości Pedagog Wychowawcy inni specjaliści	Uczniowie klas II i III
5.	Aktywny na rynku pracy- aktywne metody poszukiwania pracy	Poradnictwo grupowe	Pedagog PCPPP	Uczniowie klas III
6.	Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów	Spotkania z pracodawcami	Pedagog szkoły, nauczyciele przedmiotów zawodowych	Uczniowie klas III
8.	Prawo pracy	Zajęcia z podstaw przedsiębiorczości, zajęcia z wychowawcą, lekcje z przedmiotów zawodowych	Nauczyciel przedsiębiorczości Pedagog Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów zawodowych	Uczniowie klas II i III

Dyrektor szkoły na dany rok szkolny wyznacza zespół do spraw doradztwa zawodowego, którego zadaniem będzie planowanie i realizacja doradztwa edukacyjno – zawodowego, a w szczególności:

- ✓ systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania ucznia na informacje edukacyjno – zawodowe przy planowaniu ścieżki zawodowej,
- ✓ gromadzenie informacji edukacyjno – zawodowych,
- ✓ koordynowanie działalności edukacyjno – doradczej,
- ✓ współpraca z innymi nauczycielami w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego,

- ✓ organizowanie spotkań z instytucjami wspomagającymi doradztwo oraz pracodawcami.

VI. METODY I FORMY ODZIAŁYWAŃ

1. Realizowanie tematyki z zakresu doradztwa zawodowego podczas lekcji wychowawczych, podstaw przedsiębiorczości, wos-u, przedmiotach zawodowych i innych zajęć prowadzonych z uczniami.
2. Współpraca z instytucjami: PCPPP w Ełku, MCK OHP w Ełku, szkołami i uczelniami wyższymi, pracodawcami, itp.
3. Wycieczki zawodoznawcze.
4. Udział w „Targach pracy”.
5. Aktywny udział młodzieży podczas „Dnia otwartych drzwi szkoły”.
6. Angażowanie uczniów do umiejętnego spędzania czasu (zajęcia sportowe, kulturowe, językowe, rozwijające umiejętności zawodowe).
7. Informowanie rodziców o procedurach egzaminów zawodowych, specyfice zawodu wybranego przez dziecko, dalszej ścieżce edukacyjno – zawodowej.
8. Organizowanie spotkań z osobami wykonującymi różne zawody powiązane z wybranym kierunkiem kształcenia.
9. Prowadzenie zajęć warsztatowych przez zewnętrznych doradców zawodowych na temat predyspozycji zawodowych i dalszej drogi zawodowej.
10. Wykorzystanie testów, ankiet i innych narzędzi podczas zajęć klasowych.
11. Opracowanie i wykorzystanie lekcji scenariuszy lekcji wychowawczych związanych z doradztwem zawodowym.
12. Gromadzenie materiałów dotyczących zakresu doradztwa (biblioteka, pedagog, osoby zajmujące się doradztwem zawodowym).
13. Wyposażenie uczniów w umiejętność sporządzania dokumentów aplikacyjnych w ubieganiu się o pracę.
14. Zapewnienie możliwości korzystania z Internetu w bibliotece szkolnej.
15. Umieszczenie na stronie internetowej szkoły zakładki – doradztwo zawodowe.

VII DORADZTWO ZAWODOWEGO DLA UCZNIÓW JEST REALIZOWANE:

- podczas grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym, które są prowadzone przez doradcę zawodowego w wymiarze wynikającym z ramowych planów nauczania (od roku szkolnego 2019/2020);
- podczas: zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami, prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli) ;
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole lub poza nią. Idea doradztwa zawodowego uwzględnia perspektywę całościowego uczenia się w kontekście skutecznego funkcjonowania na rynku pracy. Doradztwo dla uczniów jest realizowane w formie grupowej i indywidualnej. Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym skierowanych do rodziców oraz nauczycieli także odbywa się w obu tych formach.

W realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m.in. pedagog, psycholog, doradca zawodowy) oraz inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna.

VIII ZAKRES I FORMA DZIAŁAŃ Z OBSZARU DORADZTWA DLA POSZCZEGÓLNYCH OSÓB

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z osobami odpowiedzialnymi za doradztwo zawodowe, doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym polegające na planowaniu i przeprowadzaniu działań mających na celu poprawę jakości pracy szkoły w tym obszarze.

Doradca zawodowy (od roku szkolnego 2019/2020):

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego i zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów;
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z doradztwem zawodowym;
- wspólnie z zespołem przygotowuje projekt WSDZ;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z doradztwem zawodowym;
- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;

- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związku realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego; włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele przedmiotów (ogólnych i zawodowych):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związku realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach zawodowych;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Czynności dla poszczególnych osób angażujących się w realizowanie WSDZ w szkole mogą ulegać modyfikacjom.

Zasoby materialne przydatne w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

- Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w salach lekcyjnych lub specjalistycznych gabinetach na terenie szkoły lub poza nią. Wyposażenie pomieszczeń uzależnione jest od możliwości szkoły.

IX PLACÓWKI WSPÓŁPRACUJĄCE ZE SZKOŁĄ W OBSZARZE DORADZTWA ZAWODOWEGO:

Powiatowe Centrum Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
- prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego;
- konsultowanie z doradcą zawodowym działań i dokumentów szkolnych (np. opracowań WSDZ);
- prowadzenie dla szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;

Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli (MODN):

- organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, konferencji dla doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym;

- tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym;
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego.

Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego:

- organizowanie dla uczniów zajęć praktycznych;
- prowadzenie szkoleń i kursów zawodowych dla uczniów;
- umożliwienie uczniom zdawania egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe ;
- podejmowanie współpracy z pracodawcami i organizacjami pracodawców;
- współorganizowanie „Dnia drzwi otwartych szkoły”

Ochotniczy hufiec pracy (OHP) Młodzieżowe Centrum Kariery

- gromadzenie i udostępnianie ofert pracy, także ofert pracy sezonowej i krótkoterminowej;
- organizowanie targów pracy;
- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych;
- organizowanie szkoleń zawodowych dla uczniów.

Pracodawcy:

- współorganizowanie zajęć praktycznych dla uczniów;
- współorganizowanie konkursów zawodowych;
- włączanie się w modyfikowanie programów nauczania;
- organizowanie staży zawodowych dla uczniów;
- zatrudnianie absolwentów szkoły;
- organizowanie wizyt studyjnych w firmach dla uczniów i nauczycieli;
- współorganizowanie spotkań z przedstawicielami firm;
- sponsorowanie przedsięwzięć wzbogacających ofertę edukacyjno-zawodową oraz bazę dydaktyczną szkoły.

Kuratoria oświaty, Urząd Marszałkowski, Starostwo Powiatowe,:

- tworzenie sieci doradców zawodowych;
- opracowywanie i wdrażanie programu zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa zawodowego.

Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE):

- organizowanie szkoleń, seminariów, konferencji z zakresu doradztwa zawodowego;
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowywanie dokumentów wspierających pracę doradcy zawodowego (programy, wzorcowe rozwiązania, e-zasoby);
- prowadzenie platformy Moodle z informacjami i zasobami z zakresu doradztwa zawodowego.

X. EWALUACJA

1. Badanie losów absolwentów,
2. Modyfikowanie stosowanych form pracy,
3. Wymiana dobrej praktyki pedagogicznej,
4. Obserwacja własna zajęć grupowych i indywidualnych,
5. Sprawozdanie z realizacji Wewnętrznskolnego System Doradztwa Zawodowego

Ewaluacja przeprowadzana jest po całym cyklu kształcenia. O efektach realizacji WSDZ informowana jest rada pedagogiczna.

Monitorowanie realizacji WSDZ prowadzone jest na bieżąco i nie rzadziej niż raz w semestrze.

Opracowały:

Grażyna Orchowska

Urszula Modrzejewska